

Ægteskabet langt mere til at højnes end til at sænkes. Flertallet mener derfor, at det baade set fra et etisk og fra et socialt Standpunkt kan befrygtes, at den Indfyldelse, en Overgang fra det højtidelige kirkelige Ægteskab til det rent borgerlige kunde øve paa Folkebevidstheden, efterhaanden let vilde bringe denne til mere og mere at betragte hele Ægteskabet som et borgerligt Kontraktforhold, og at der derigennem kunde udvikle sig den Opfattelse, at en saadan Kontrakt uden egentlig Følelse af Synd eller Skam kunde ligesom mange andre Kontrakter fortolkes og løses. Dette har Flertallet ikke troet var heldigt, selv om det maatte antages, at det først efter en længere Aarrække vilde komme saa vidt. Denne Betragtning har Mindretallet imidlertid ikke kunnet dele; thi, som det vil ses af dets Udtalelser i Betænkningen, kan Mindretallet ikke blot ikke anerkende Berettigelsen af de af Flertallet udtalte Betæneligheder ved Indførelsen af tvungne borgerligt Ægteskab, men maa tværtimod nære den Overbevisning, at det tvungne borgerlige Ægteskab i høj Grad vil bidrage til at højne Ægteskabet i Folkets Bevidsthed. Her staar altsaa Overbevisning mod Overbevisning, og jeg agter ikke med stærke Ord at forfægte den ene paa den andens Bekostning. Hvor Paastand staar mod Paastand, fører selv den skrappeste Bevisførelse kun sjældent til det attraaede Maal, ofte vistnok endog længere bort derfra. Jeg skal end ikke lægge nogen stærk Vægt paa den Tilslutning, som de talrige Adresser fra voksne Menighedsmedlemmer af den danske Folkekirke synes at give Flertallet og dets Standpunkt, men indskrænke mig til i al Stilfærdighed at sige, at Flertallet rolig overlader Tidens og Sandhedens klarende Magt Afgørelsen af, hvem der i denne Sag ser ret og hvem galt.

Ved Siden af de her fremdragne og berørte Betragtninger over Følgerne af det tvungne borgerlige Ægteskab har der hos Flertallet rejst sig ikke ringe Tvivl om Hensigtsmæssigheden af det i Lovforslaget foreslaaede Ægteskabsforstander-System. Man har for det første maattet nære en vistnok ikke helt ubegrundet Frygt for, at der blandt Ægteskabsforstanderne — af hvilke der mindst skal findes en i hver Kommune — vil findes mangen en jævn Lægmand, der vanskelig vil kunne bedømme, hvorvidt de Betingelser, der kræves i Lovforslagets § 1, er til Stede eller ikke. Nogle af Betingelserne ere saa udviklede og saa vanske-

lige at klare, at jeg maa tilstaa, at jeg, hvis jeg var saa uheldig at blive valgt til Ægteskabsforstander, hvad der jo kunde ske, da det gøres til et tvungent borgerligt Ombud, vilde befinde mig i den største Forlegenhed over for nogle af dem. Jeg skal i saa Henseende anføre et Par enkelte. Der findes i § 1 Nr. 2 den Bestemmelse, at Ægteskabsforstanderen skal afgøre: „at begge Parter have deres Fornufts fulde Brug og Evne til at forstaa den Handling, hvorved Ægteskabet indgaaes, og give denne Forstaaelse til Kende. Herom maa den Myndighed, for hvem Ægteskabet indgaaes, selv overbevise sig.“ I det ofte forekommende Tilfælde, at Brudgommen er fra en fjernt beliggende Egn, saaledes at Ægteskabsforstanderen slet ikke kender ham, vil det være overordentlig vanskeligt for en Lægmand at bedømme, om vedkommende er ved sin Fornufts fulde Brug og paa det rene med, hvilke Konsekvenser Ægteskabet medfører. Endnu værre stillet det sig maaske med andre Bestemmelser, deriblandt den, hvorefter han skal afgøre, hvem der er rette vedkommende til at give Samtykke til Ægteskabet. Der siges saaledes i § 1 3 a, 4de Stykke, at for „uægte Børn er Moderen rette vedkommende, og Faderen kun, naar Barnets Forsørgelse er ham overdraget af Overøvrigheden, eller naar Moderen er død, og han har kuldlyst det.“ Der er her mange Ting at iagttage, som det bliver ret vanskeligt for Ægteskabsforstanderen at klare. Og det vil let løbe helt rundt for ham, naar han bliver stillet over for § 1, 3 a, hvor der staar: „Har Stedfader eller, efter Faderens Død Stedmoder Stedbarnet under Forsorg, eller have de haft mindreaarigt Stedbarn under Forsorg indtil dets 18de Aar, kræves deres Samtykke, som om Stedbarnet var deres ægte Barn. Er Stedfader ophørt at være rette vedkommende, genindtræder Moderens Ret efter ovenstaaende Regler.“ Det er en saa indviklet Afgørelse, der her skal træffes, at en Lægmand utvivlsomt vil have stor Vanskelighed ved at forstaa, hvorledes han skal klare Situationen. Ogsaa under § 1, 6, vil der komme til at foreligge Ægteskabsforstanderen et meget intrikat Spørgsmaal. Denne Bestemmelse lyder nemlig paa, at „en Enkemand i det mindste afventer 6 Uger og en Enke i det mindste 3 Maaneder efter den forrige Ægtefælles Død, forinden Ægteskabet indgaaes, og at der derhos for Enkens Vedkommende haves Vished for, at hun ikke er frugtsommelig ved sin forrige